

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด*
THE PARTICIPATIVE ADMINISTRATION OF EDUCATIONAL NETWORK PARTNERS
AFFECTING THE INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF SCHOOLS UNDER TRAT
PRIMARY EDUCATIONALSERVICE AREA OFFICE

ณัฐธิดา งอกลาภ*, วัยวุฒิ บุญลอย, เรืองวิทย์ นิลโคตร

Natthita Ngoklap*, Waiwoot Boonloy, Reongwit Nilkote

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จันทบุรี ประเทศไทย

Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University, Chanthaburi, Thailand

*Corresponding author E-mail: 6426141009@rbru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษาของสถานศึกษา 2) ศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษากับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 4) สร้างสมการพยากรณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 302 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยในการสุ่ม วิเคราะห์ข้อมูล โดยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. 0.59) 2) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.47) 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ เท่ากับ .755 และอำนาจพยากรณ์ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ร้อยละ 57.00 สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ $\hat{Y} = 2.005 + 0.572 (X_5)$ และสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน $\hat{Z}_y = 0.755 (X_5)$

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วม, ภาคีเครือข่ายทางการศึกษา, การประกันคุณภาพภายใน

Abstract

This research aims to: 1) Study the participatory management of educational network partners in schools 2) Study the internal quality assurance in schools 3) Study the relationship

* Received August 8, 2024; Revised September 12, 2024; Accepted September 20, 2024

between the participatory management of educational network partners and internal quality assurance in schools and 4) develop a predictive equation for the participatory management of educational network partners that affects internal quality assurance in schools under the jurisdiction of the Trat Primary Educational Service Area Office. This is quantitative research. The instrument used was a questionnaire, and the sample group consisted of 302 teachers in schools under the jurisdiction of the Trat Primary Educational Service Area Office, obtained by stratified random sampling based on school. Data analysis was conducted using means, standard deviations, Pearson correlation coefficients, and multiple regression analysis. The research findings revealed that: 1) The participatory management of educational network partners in schools under the jurisdiction of the Trat Primary Educational Service Area Office was generally at a high level ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = 0.59), 2) Internal quality assurance in schools was at the highest level ($\bar{x} = 4.64$, S.D. = 0.47), 3) The relationship between the participatory management of educational network partners and internal quality assurance in schools showed a statistically significant positive correlation at the 0.05 level, and 4) The participatory management of educational network partners that affected internal quality assurance in schools had a statistically significant positive impact at the 0.05 level. The multiple correlation coefficient was 0.755, and the predictive power for internal quality assurance in schools was 57.00%, the forecast equation in raw score format $\hat{Y} = 2.005 + 0.572 (X_5)$ and the forecast equation in the form of a standardized score $\hat{Z}_y = 0.755 (X_5)$.

Keywords: Participatory Management, Educational Network Partners, Internal Quality Assurance

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าเทียบเท่าประเทศอื่น ๆ โดยการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนช่วยพัฒนาทั้งบุคคลและชุมชน หลายประเทศมองว่าการศึกษาคือเครื่องมือสำหรับพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 เน้นการจัดการศึกษาเป็นหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ ความสามารถ เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข โดยหลักการคือให้การศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิต และให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่รัฐที่อาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน สถานศึกษาจึงต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้การบริหารจัดการศึกษาตรงตามความต้องการ ชุมชนจะยอมรับและสนับสนุนสถานศึกษา ทำให้ได้รับทรัพยากรและความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเต็มที่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) ในการดำเนินงานเครือข่ายการศึกษาได้อย่างต่อเนื่องยาวนาน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่อยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการทำงานร่วมกัน การแบ่งงานกันทำ การแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ร่วมกัน บทบาทของความร่วมมือขยายออกไปสู่ความร่วมมือในการสร้างความเข้มแข็งในด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะการจัดกลุ่มบุคคล หน่วยงานหรือองค์กรที่สมัครใจทำกิจกรรมร่วมกันในลักษณะเครือข่ายความร่วมมือภายใต้ หลักการกระจายอำนาจ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำทางการศึกษาของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม คล่องตัว สมบูรณ์ มีคุณภาพและประสิทธิภาพ และควรคำนึงถึงองค์ประกอบหลักของเครือข่ายความร่วมมือ ได้แก่ การมีสมาชิก ผู้นำเครือข่าย การมีส่วนร่วมของสมาชิก การเรียนรู้ร่วมกัน การลงทุน การสื่อสาร การมีผลประโยชน์ร่วมกัน และความสนใจร่วมกัน โดนสมาชิกต้องพึ่งพาอาศัยกัน

มีความเสมอภาค การแลกเปลี่ยน การบริหารจัดการและการปฏิบัติงานโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน (ชยพล คำยะอ่อน และคณะ, 2562)

ปัจจุบันองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะหน่วยงานทางการศึกษา ตั้งแต่กระทรวงศึกษาธิการจนถึงสถานศึกษาทั่วประเทศ ตระหนักถึงความสำคัญของ “เครือข่ายทางสังคม” ในการพัฒนาและสนับสนุนการทำงานให้ประสบความสำเร็จ การทำงานในรูปแบบเครือข่ายมีประโยชน์หลายประการ เช่น การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ การระดมและจัดการทรัพยากรร่วมกัน การร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมแก้ปัญหา การป้องกันการดำเนินงานซ้ำซ้อน และการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ซึ่งทั้งหมดนี้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความสามัคคีในองค์กร ในส่วนของการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานของสถานศึกษาและบุคลากรเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ สร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต้องมีหลักการมีส่วนร่วม การรับผิชอบร่วมกัน และการตรวจสอบได้ เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยให้สถานศึกษารับรู้สถานะปัจจุบันและปรับปรุงการดำเนินงานตามพันธกิจ นอกจากนี้ยังสร้างความมั่นใจและความพึงพอใจแก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนในคุณภาพของสถานศึกษา (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2561); (จิตติมา วรณศรี, 2557) ซึ่งการที่ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา ที่ถือว่าเป็นกระบวนการสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากมีส่วนร่วมของชุมชนนั้นระบุไว้ชัดเจนในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนในการจัดการศึกษา ในมาตรา 8(2) ว่าด้วยให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และในมาตรา 12 ให้บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันทางสังคม มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หนึ่งฤทัย มั่นคง และคณะ, 2562) สอดคล้องกับเป้าประสงค์ (Mission) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดที่ต้องการส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษามีการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพอย่างเป็นระบบ มีหลักประกันคุณภาพและน่าเชื่อถือในสังคมอย่างทั่วถึง และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เพิ่มสูงขึ้น โดยมีระบบบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพ เป็นระบบ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและเท่าเทียม นอกจากนี้มิติของความเหลื่อมล้ำและไม่เท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษาของผู้เรียนในจังหวัดเป็นอย่างมาก เนื่องจากจังหวัดตราดเป็นจังหวัดชายแดนที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเลที่ส่งผลให้เกิดปัญหาแรงงานต่างด้าวและประชากรที่แฝงเข้ามา ก่อให้เกิดเด็กต่างชาติดังที่เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก จากปัญหาในด้านนี้ที่เป็นผลให้เกิดเด็กไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร 418 คน รองลงมา คือ อาศัยอยู่กับครอบครัวยากจน/ยากลำบาก 200 คน มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ติดเหล้า เครื่องดื่ม เกมส์และการพนันต่าง ๆ 79 คน ที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง/ไม่เหมาะสมต่อการพักอาศัย 68 คน ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร 23 คน และพิการคลาดแคลน 13 คน ซึ่งแนวทางการแก้ปัญหาจะเป็นไปในลักษณะบูรณาการอาศัยความร่วมมือของภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐและเอกชน สถานศึกษา ชุมชนและประชาชน ที่ร่วมกันเฝ้าระวังดูแลไม่ให้เกิดปัญหานี้ขึ้นทวีความรุนแรง อีกทั้งยังร่วมกันพัฒนาโดยการจัดการกิจกรรมหรือโครงการที่เป็นการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนเพื่อลดปัญหาให้แก่กลุ่มเด็กและเยาวชนของจังหวัดตราด (ช่อชะบา ชื่นบาน และคณะ, 2565)

จากเหตุผลและความสำคัญดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยมุ่งหวังผลการศึกษาที่ได้นั้นจะเป็นคุณประโยชน์สำหรับผู้บริหารในการใช้เป็นแนวทางพัฒนาองค์กร และเป็นแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามเป้าหมายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อศึกษาระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษากับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้กำหนดดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,306 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2565)
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในปีการศึกษา 2565 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970) จากประชากร จำนวน 1,306 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2565) ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 302 คน ได้โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนของครูผู้สอนแต่ละสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ใช้แบบสอบถามซึ่งผ่านการตรวจสอบและประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม และด้านวิจัย จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาแล้วนำไปหาค่าความเที่ยงตรงโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง หรือ IOC มีค่าไม่ต่ำกว่า 0.60 - 1.00 (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) นำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายตัวอย่าง จำนวน 30 คน และได้หาค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach, L. J., 1990) ทั้งฉบับเท่ากับ .98 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1) แบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษาของสถานศึกษา และตอนที่ 2) แบบสอบถามการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert, R., 1967)
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน (Checklist) ระยะที่ 2 ส่งเครื่องมือรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 302 ฉบับ พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้สถานศึกษาส่งเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลให้กับข้าราชการครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถามและรวบรวมเอาไว้ โดยผู้วิจัยกำหนดวันในการรับเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการเก็บเครื่องมือรวบรวมข้อมูลกลับคืน และระยะที่ 3 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ครบ 302 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
5. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ การทดสอบความสัมพันธ์แบบสหสัมพันธ์ (Correlation Matrix) โดยรูปแบบ Panel และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Model) และอธิบายความสัมพันธ์ด้วยสมการได้ (ปกรณ ประจันบาน, 2555) คือ สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ $\hat{Y} = a + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + \dots + b_pX_p$ และสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน $\hat{Z}_y = \beta_1Z_1 + \beta_2Z_2 + \dots + \beta_kZ_k$

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงยุคบาบี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายได้

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ทางการศึกษา	n = 302		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการตัดสินใจ	4.28	0.65	มาก	5
2 ด้านการวางแผน	4.34	0.59	มาก	4
3. ด้านการดำเนินการ	4.39	0.56	มาก	2
4. ด้านการประเมินผล	4.39	0.61	มาก	2
5. ด้านการรับผลประโยชน์	4.46	0.57	มาก	1
รวม	4.37	.59	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.57) 2) ด้านการดำเนินการ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.56) ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.61) ด้านการวางแผน ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.59) และด้านการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการศึกษาระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน ประสิทธิภาพการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	n = 302		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.64	0.47	มากที่สุด	1
2 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4.53	0.50	มากที่สุด	3
3. การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.51	0.52	มากที่สุด	5
4. การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.38	0.61	มาก	6
5. ติดตามผลการดำเนินงานให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.57	0.49	มากที่สุด	2
6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา	4.53	0.52	มากที่สุด	3
รวม	4.64	.47	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.47) ติดตามผลการดำเนินงานให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.49) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.50) 3) จัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.52) การดำเนินการตามแผนพัฒนา

การจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.51$) และประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษากับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปรากฏผล ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษากับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X	Y
X ₁	1						
X ₂	0.825*	1					
X ₃	0.783*	0.924*	1				
X ₄	0.830*	0.824*	0.875*	1			
X ₅	0.747*	0.884*	0.908**	0.850*	1		
X	.872*	.952*	.969*	.922*	.954*	1	
Y	0.591*	0.641*	0.691*	0.663*	0.755*	.725*	1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษากับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษา ด้านการตัดสินใจ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินการ ด้านการประเมินผล ด้านการรับผลประโยชน์มีความสัมพันธ์เชิงบวก ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.725$) กับ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วัตถุประสงค์ที่ 4 ผลการสร้างสมการความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษากับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปรากฏผลดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษากับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ตัวแปร	b	S.E.	β	t	P
ค่าคงที่ (Constant)	2.005	0.129		15.562*	0.000
ด้านการรับผลประโยชน์ (X ₅)	0.572	0.029	0.755	19.956*	0.000
ค่าคงที่ (a) = 2.005					
R = 0.755 ^a , R ² = 0.570, Adjusted R ² = 0.569, S.E. _{est} = 0.28235, F = 398.226, Sig. = .000					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 การวิเคราะห์ถดถอย (Multiple Regression Analysis) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ด้านการรับผลประโยชน์ (X₅) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

แบบพหุคูณ (R) เท่ากับ 0.755 ค่ากำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R^2) เท่ากับ 0.570 สามารถร่วมกันพยากรณ์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 57 และสามารถนำมาเขียนสมการพยากรณ์สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ $\hat{Y} = 2.005 + 0.572 (X_5)$ สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน $\hat{Z}_y = 0.755 (X_5)$ จากสมการพยากรณ์แสดงให้เห็นว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษา (X) เปลี่ยนไป 1 หน่วย ส่งผลให้การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (Y) เปลี่ยนไปที่ 0.572 หน่วย ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.37 (S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการรับผลประโยชน์ (ค่าเฉลี่ย = 4.46, S.D. = 0.57) ด้านการดำเนินการ (ค่าเฉลี่ย = 4.39, S.D. = 0.56) ด้านการประเมินผล (ค่าเฉลี่ย = 4.39, S.D. = 0.61) ด้านการวางแผน (ค่าเฉลี่ย = 4.34, S.D. = 0.59) และด้านการตัดสินใจ (ค่าเฉลี่ย = 4.28, S.D. = 0.65) ผลการศึกษาสอดคล้องกับ ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม และดวงใจ ชนะสิทธิ์พบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนถึงการทำงานร่วมกันของทุกส่วนหน่วยที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาและดำเนินการภารกิจของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ได้รับการยอมรับสูงสุด ซึ่งหมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมและการตอบรับผลกระทบของกิจกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ แสดงถึงการทำงานร่วมกันในการวางแผนและดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล สะท้อนถึงการมีการพิจารณาผลลัพธ์และการปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของสถานศึกษาในเขต อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษานั้นได้ผลมาจากการทำงานร่วมกันของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ (ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม และดวงใจ ชนะสิทธิ์, 2560) และสอดคล้องกับ ดนัย ศรีเกตุสุข และธีรภัทร กุโลภาส พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันในภาพรวมของ 4 กลุ่มการบริหารของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี อยู่ในระดับเข้ามามีบทบาทในการให้คำปรึกษา (To Consult) โดยมีการเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ กลุ่มการบริหารกิจการนักเรียน กลุ่มการบริหารวิชาการ การบริหารทั่วไป กลุ่มการบริหารงบประมาณ แผนงาน และงานบุคคล แต่ละกลุ่มการบริหารมีระดับสภาพที่พึงประสงค์ที่แตกต่างกัน โดยผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียมีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในระดับสร้างความร่วมมือ (To Collaborate) โดยมีการบริหารงานทั่วไปและการบริหารวิชาการ เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายการบริหารโรงเรียน และมีการเสริมอำนาจ (Empower) ในการบริหารงานกิจการนักเรียนและการบริหารงบประมาณ แผนงาน และงานบุคคล เมื่อพิจารณารายด้านถึงความต้องการจริงที่เร่งด่วนในการยกระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ผู้วิจัยได้สร้างแนวทางการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ทันที (ดนัย ศรีเกตุสุข และธีรภัทร กุโลภาส, 2560) สามารถอภิปรายได้ว่า การศึกษาครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษาในเขตพื้นที่นี้มีความสำคัญและมีผลเชิงบวกต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การรับผลประโยชน์เป็นปัจจัยที่มีคะแนนสูงสุด แสดงให้เห็นว่าภาคีเครือข่าย

ทางการศึกษามีการสนับสนุนและได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการบริหาร นอกจากนี้การดำเนินการและการประเมินผลยังมีคะแนนสูงเช่นกัน แสดงให้เห็นถึงความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพในการติดตามและปรับปรุงการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษาในด้านการตัดสินใจ การวางแผน การดำเนินการ การประเมินผล และการรับผลประโยชน์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r_{xy} = 0.725$) กับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษาสอดคล้องกับ ศินิชา ยี่มปาน และคณะ พบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสำคัญสูง โดยสรุปจากรายด้านต่าง ๆ พบว่าการบริหารทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับอาคารและสถานที่มีการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด แสดงถึงการให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับเด็กเล็ก ต่อมาคือการบริหารทรัพยากรวัสดุและอุปกรณ์ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กเล็ก รวมถึงการบริหารทรัพยากรงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการซื้อของและการดำเนินงานของศูนย์ และด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญในการสร้างและบรรลุเป้าหมายการพัฒนาของเด็กเล็กอย่างเหมาะสม การมีส่วนร่วมในทุกด้านนี้ช่วยให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความเป็นมืออาชีพและเป็นระบบและมีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาเด็กเล็กอย่างมีคุณภาพและเหมาะสมตามวัยและความต้องการของเด็กเล็กแต่ละคน (ศินิชา ยี่มปาน และคณะ, 2560) สอดคล้องกับ พิษิต สมศรี และคณะ ได้ศึกษาและพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชัยภูมิมีค่าเฉลี่ยที่รวมและรายด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (ค่าเฉลี่ย = 4.53) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (ค่าเฉลี่ย = 4.50) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (ค่าเฉลี่ย = 4.44) และการมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ (ค่าเฉลี่ย = 4.40) จากผลการสำรวจด้านความเรียงนี้ สะท้อนให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มีระดับสูงที่สุด แสดงถึงการเข้าร่วมในกิจกรรมที่สร้างผลประโยชน์สำหรับวิทยาลัยอย่างมีประสิทธิภาพ ตามมาด้วยการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การประเมินผล และการวางแผนและตัดสินใจ ซึ่งทั้งหมดมีระดับความสำเร็จที่มีความสำคัญในการบริหารจัดการระบบอาชีวศึกษาของวิทยาลัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน (พิษิต สมศรี และคณะ, 2567) สามารถอธิบายได้ว่า ผลการศึกษานี้สะท้อนให้เห็นว่าการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในทุกขั้นตอนของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจ การวางแผน การดำเนินการ และการประเมินผล โดยเน้นการรับผลประโยชน์ร่วมกัน การทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและภาคีเครือข่ายทางการศึกษาจะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและความร่วมมือซึ่งนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การสร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการดำเนินการ จะช่วยเพิ่มความโปร่งใสและความรับผิดชอบในกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งนี้ ยังเป็นการสร้างความไว้วางใจและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างภาคีเครือข่ายทางการศึกษาและสถานศึกษา ซึ่งจะเป็พื้นฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษาในด้านการวางแผน การดำเนินการ การประเมินผล และการรับผลประโยชน์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ($r_{xy} = 0.725$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การเรียงลำดับค่าความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ตามลำดับ คือ ด้านการรับผลประโยชน์ ด้านการดำเนินการ ด้านการประเมินผลด้านการวางแผน และด้านการตัดสินใจ ผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของ แก้วภัทรา จิตรอักษร และคณะ ได้กล่าวถึงคุณลักษณะผู้นำมีความสำคัญสูงต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประณตศึกษาราชบุรี เขต 1 ซึ่งได้รับการวิเคราะห์และพบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับสูงที่ระดับ .01 ($r = 0.780$) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของคุณลักษณะนี้ในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ผู้นำที่มีคุณลักษณะเหล่านี้จะส่งผลต่อการสร้างบรรยากาศที่เต็มไปด้วยความเชื่อมั่นและความเข้าใจร่วมกันซึ่งจะส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมและความร่วมมือจากทั้งผู้บริหารและบุคลากรภายในสถานศึกษา ทั้งนี้ จะช่วยสร้างฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการการเรียนรู้และการสอนในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพสูงสุดในการประกันคุณภาพการศึกษา (แก้วภัทรา จิตรอักษร และคณะ, 2565) สอดคล้องกับ พัฒน์ธสา แก้วคำไสย์ พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีความประสิทธิผลด้านการศึกษาที่สูง เนื่องจากการดำเนินงานโดยใช้องค์ประกอบที่สำคัญทั้ง 7 องค์ประกอบ อย่างมีประสิทธิภาพ คือ สภาพแวดล้อมเป็นระเบียบและปลอดภัย พันธกิจของโรงเรียนมีความชัดเจน มีภาวะผู้นำทางการสอน มีบรรยากาศของความคาดหวังสูงทุ่มเทเวลาในการทำงาน มีการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้ปกครอง โดยองค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบดังกล่าว เป็นแนวทางที่สำคัญที่ช่วยสร้างฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิผล (พัฒน์ธสา แก้วคำไสย์, 2567) สามารถอธิบายได้ว่า การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษาในกระบวนการบริหารสถานศึกษามีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการรับผลประโยชน์ที่มีค่าความสัมพันธ์สูงสุด การรับผลประโยชน์ที่ดีนั้น อาจหมายถึง การที่ภาคีเครือข่ายได้รับผลตอบแทนที่เป็นธรรมและเหมาะสมจากการมีส่วนร่วม ซึ่งช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงานร่วมกัน นอกจากนี้การดำเนินการและการประเมินผลที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแสดงถึงความสำคัญของการปฏิบัติงานและการตรวจสอบความสำเร็จของกิจกรรมต่าง ๆ

วัตถุประสงค์ที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษามีผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัตนบุรีอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยปัจจัยด้านการรับผลประโยชน์ (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R) เท่ากับ 0.755 และค่ากำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R^2) เท่ากับ 0.570 แสดงว่าปัจจัยนี้สามารถร่วมกันพยากรณ์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ร้อยละ 57 สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = 2.005 + 0.572 (X_5)$ และในรูปแบบคะแนนมาตรฐานคือ $\hat{Z}_y = 0.755 (X_5)$ จากสมการนี้ชี้ให้เห็นว่า เมื่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษาเปลี่ยนไป 1 หน่วย การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะเปลี่ยนไป 0.572 หน่วย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อธิบายได้ว่า การส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษาในการบริหารสถานศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพการประกันภายในสถานศึกษา โดยเน้นการสร้างประโยชน์ร่วมกันระหว่างภาคีเครือข่ายและสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างยั่งยืน ผลการศึกษาสอดคล้องกับ ปาริชาติ แก้วสาร และคณะ พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มีการกระจายอำนาจ การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัตนบุรี นครนายก มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยทำให้สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนได้ร้อยละ 46.1 สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐานเป็น $\hat{Z}_y = .305(Z_5) + .211(Z_4) + .204(Z_1)$ ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่มีผลต่อคุณภาพผู้เรียน โดยใช้คะแนนมาตรฐานเป็นตัวแปรอิสระ เมื่อตัวแปรที่สอง (Z_5, Z_4, Z_1) เพิ่มขึ้น ตัวแปรตาม $\hat{Z}_y$ ก็จะเพิ่มขึ้นด้วยตามอัตราส่วนที่กำหนดไว้ในสมการ การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มีการกระจายอำนาจ การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครนายก มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยทำให้สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนได้ร้อยละ

46.1 (ปาริชาติ แก้วสาร และคณะ, 2564) และสอดคล้องกับ รัตนา คำมุงคุณ และคณะ พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1 มีผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยมีองค์ประกอบทั้งหมด 5 ด้าน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมให้ข้อมูลข่าวสารและความคิดเห็น (X1), การมีส่วนร่วมในการวางแผน (X2), การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X3), การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (X4), และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่าง .65 - .84 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $Y' = 1.56 + .26X5 + .16X3 + .12X2 + .07X1 + .04X4$ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z' = .38X5 + .37X3 + .28X2 + .16X1 + .10X4$ สมการทั้งสองชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วม และคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าสูง และการพยากรณ์คุณภาพการจัดการเรียนรู้ทั้งในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน เป็นตัวชี้วัดที่สามารถใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (รัตนา คำมุงคุณ และคณะ, 2563) สามารถอธิบายได้ว่า การส่งเสริมและสนับสนุนควรเน้นการสร้างความร่วมมือและความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายและสถานศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ การสร้างพื้นที่สำหรับการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย ยังเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ ผลลัพธ์จากการมีส่วนร่วมและการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดจะเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้มุ่งเน้นการศึกษาด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียน ซึ่งเป็นแนวทางที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ เช่น ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และผู้ปกครอง ในกระบวนการบริหารและพัฒนาการศึกษา ซึ่งการมีส่วนร่วมเหล่านี้มีผลต่อคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและมีความเป็นอยู่ที่ยั่งยืนในระยะยาวของโรงเรียน ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นได้ว่า ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการโรงเรียนเข้าใจถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมและการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โดยการสนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจะช่วยให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ผลการศึกษาจากการพยากรณ์ค่าสหสัมพันธ์และความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนยังเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญต่อการวางแผนและการดำเนินงานในอนาคตของโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่จะช่วยให้เข้าใจและปรับปรุงกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างผลลัพธ์ที่ดีต่อการศึกษาของนักเรียนในพื้นที่ดังกล่าว ข้อเสนอแนะจากการศึกษา จากผลการศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้ผลการศึกษานี้ คือ สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และการตัดสินใจ ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในการพิจารณาแนวทางการดำเนินงาน การกำหนดทิศทางการดำเนินงานที่อาจก่อประโยชน์ที่สูงสุดต่อสถานศึกษา อีกทั้งควรมีการดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อนำผลการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษา และผู้เรียนอย่างรอบด้าน มีการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางการศึกษาในการบริหารสถานศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพการประกันภายในสถานศึกษา โดยเน้นการสร้างประโยชน์ร่วมกันระหว่างภาคีเครือข่ายและสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างยั่งยืน ข้อเสนอแนะในการการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

ทางการศึกษาในการบริหารสถานศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพการประกันภายในสถานศึกษา เป็นการส่งเสริมศักยภาพผู้บริหาร และเครือข่ายที่เกี่ยวข้องระหว่างกระบวนการวิจัย และได้องค์ความรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของความเป็นจริง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- แก้วภัทรา จิตรอักษร และคณะ. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วารสารวิชาการสิรินธรปริทรรศน์, 23(1), 249-261.
- จิตติมา วรณศรี. (2557). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณาการพิมพ์.
- ชยพล คำยะอ่อน และคณะ. (2562). ยุทธศาสตร์การบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ, 12(2), 248-260.
- ช่อชะบา ชื่นบาน และคณะ. (2565). ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม, 6(1), 49-66.
- दनัย ศรีเกตุสุข และธีรภัทร กุโลภาส. (2560). แนวทางการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการมีส่วนร่วม ของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 12(4), 424-437.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ปกรณ ประจันบาน. (2555). สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยและประเมิน. (พิมพ์ครั้งที่ 4). พิษณุโลก: รัตนสุวรรณาการพิมพ์.
- ปาริชาติ แก้วสาร และคณะ. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราจีนบุรี นครนายก. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรรัมย์, 16(2), 109-121.
- พัฒนัสสา แก้วคำไสย์. (2567). การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างการบริหารแบบมีส่วนร่วม ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. Silpakorn University e-Journal (Social Sciences, Humanities, and Arts), 44(1), 95-110.
- พิชิต สมศรี และคณะ. (2567). การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดชัยภูมิ. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 11(1), 9-19.
- รัตนา คำมุงคุณ และคณะ. (2563). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วารสารรัชต์ภาคย์, 14(36), 215-228.
- ฤทัยรัตน์ ปัญญาสม และดวงใจ ชนะสิทธิ์. (2560). การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 9(1), 299-313.
- ศินิชา ยัมปาน และคณะ. (2560). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์, 9(1), 87-96.

- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2561). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติ
ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2561. เรียกใช้เมื่อ 21 พฤษภาคม 2567 จาก [http://www.newone
result.niets.or.th/AnnouncementWeb/Login.aspx](http://www.newone
result.niets.or.th/AnnouncementWeb/Login.aspx).
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (2565). ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ตราด. เรียกใช้เมื่อ 3 พฤศจิกายน 2565 จาก <https://web.trat-edu.go.th/>.
- หนึ่งฤทัย มั่นคง และคณะ. (2562). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาในยุค Thailand 4.0.
จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- Cronbach, L. J. (1990). Essentials of psychological testing. (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational
and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1967). "The Method of Constructing and Attitude Scale," in Attitude Theory and Measurement.
New York: Wiley & Son.